

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 151.

V Ljubljani, v četrtek 7. julija 1887.

Letnik XV.

Vseučilišče in dvoboj.

Kako da „Slovenec“ o dvoboju sodi, je že obče znano; kot list, ki zastopa krščanska načela, ga z vso odločnostjo zamuje in pobija. Olikani svet se je „Slovenčevim“ nazorom kot v tem oziru zastarelim posmehoval, češ, kaj boš ti, ki tega ne razumeš, kedaj se dá žaljena čast edino le z razpraskanom ali še celó razmesarjenom kožo zopet zakrpati in oprati s človeško gorko krvijo. Kaj je bil takim ljudem prepričevalni Greuter, kaj kak drug naravnost misleči poštenjak! Dvoboj mora biti, ker ga današnji čas zahteva in — punctum. Kaj, punctum? Ne, nikakor ne, temveč čujmo, kako sodi o dvoboju rector magnificus matris almae Carolo-Francisc. g. dr. Adolf Schauenstein, zlasti o dijaškem dvoboju po univerzah. Omenjeni je izdal 2. t. m. sledeče svarilo Graškim vseučiliščnikom nemške narodnosti:

Nemškemu dijaštvu!

(An die deutsche Studentenschaft!)

Vsega in najglobokejšega obžalovanja vredna je resnica na žalost naše univerze, da so se v teku leta boji z orožjem zaradi žaljene časti med nemškimi dijaki silno pomnožili, in da se dostikrat celó tista žalibog po nemških univerzah v tem oziru vkoreninjena meja prestopa. Ne le, da so se v poslednjem času primerili taki žalostni dogodki z jako resnimi posledicami, so se dvoboji tudi dostikrat napravljali, kjer o kakem resničnem ali dozdevnem osebnem sovraštvu niti govora ni bilo, temveč je le surov nagib do pretepa ali pa so razni politični nazori dotičnim orožje v roko potisnili.

Akademikemu senatu zdi se potrebno, akademsko mladino opozoriti na to, da naše kazenske postave dvoboj, in sicer že celó poziv na dvoboj, za hudodelstvo smatrajo in so hude kazni določene zanj. — Pa tudi za slučaje, ki ne spadajo pod kazensko postavu, moramo odločno dijaštvo svariti, da naj se povrne k razumnosti in zmernosti ter naj čedalje bolj razširjajoče se dvoboje opusti. Z vso odločnostjo pa se mora zabraniti, da politične strasti in različni nazori ne bodo dajali nikdar povoda dvobojem.

Pač bi bila najtrpkejša sramota za univerzo, ki je zavetišče prostega duševnega gibanja, če bi imel vsak pretepač (Rauffbold) pravico svojega akademiknega sodržavljanca, kateri je drugačnega mnenja, s sabljo v roki k svoji veri preobračati ter tako vpeljati strahovanje, ktero bi bilo posamičnim neznosno, za čast in napredek univerze pa odločno nevarno.

Takošnji surovosti, kakor je jela tu iti na dan, morajo se postaviti mejé, in se bode akademična gospodstva z vso silo, z vso svojo močjo grdi navadi dijaških dvobojev po robu stavila. Prepričana je pa tudi, da jo bode pri tem dijaštvo samo podpiralo, vsaj je to njemu samemu prav tako na korist, kakor univerzi na čast. Zdrava pamet akademične mladine nam daje nado, da ta opomin ne bo zastoj in da nas bo de nemško dijaštvo samo podpiralo, da se mir in edinstvo vzdržita na univerzi.

Akademikni senat c. kr. Karol-Francove univerze.
V Gradcu, 2. julija 1887.

Deželna zavarovalnica.

Gradec, 3. julija.

Deželni odbor štajarski pečá se že več časa z mislijo o napravi deželne zavarovalnice proti škodi po požaru ter je sklical te dni enketo, ki je to zadevo preresetala nekoliko nadrobneje, da se pokaže, kakí nasveti da bi se predložili že bodočemu deželnemu zboru. Zbrana gospóda je sklenila:

1. Zavarovalnica se ustanovi na podlagi protizavarovanja (Wechselseitige Versicherung).

2. Pristopiti, oziroma zavarovati bi se moral pri njej vsak, kdor ima kaj stalnega prostora, ki je po zavarovalnih pravilih sposoben se zavarovati. To bi bila toraj nekaka prisilna zavarovalnica.

3. Ta deželna zavarovalnica naj bi imela izključljivo pravico, zavarovanja sprejemati na odločenem jej področji. (To bi bil nekak monopol v zavarovanju, proti kateremu se bodo izvestno vse do sedaj obstoječe privatne zavarovalne družbe soglasno dvignile, dobro vedoč, da bi jim tak monopol skoraj da popolnoma sapo zaprl gledé zavarovanja poslopij.)

4. Premija naj se določi v stalni svoti na

podlagi večletne skušnje, se pa tudi od časa do časa razmeram primerno lahko spremeni.

5. Vlada naj bi gledé premij dovolila sledeče: a) Pobirale naj bi jih c. kr. davkarje ob enem z davki in drugimi dokladi. b) Premije naj bi imele vse tiste prednosti v administrativnem, kakor tudi v pravosodnem oziru, kakor jih imajo c. kr. davki.

6. Vlada naj bi se naprosila, da prizná deželni zavarovalnici za vsa njena pravna opravila, bodisi pri ustanovitvi, kakor tudi pri poznejem poslovanju, kolektivinsko prostost, kakor tudi prostost vsakojakih pristojbin. Ker se ta zavod ne bo ustanovil, da bi dobiček delal, naj se oprosti tudi vseh davkov kakoršnih-koli.

7. Poslopja in drugo blagó naj se razdeli v razne razrede po lastnostih, kakor je isto že več ali manj nevarno, da zgori.

8. Deželna zavarovalnica bo morala pred vsem tudi na to gledati, da si ustanovi primeren rezervni zaklad, iz katerega bi zajemala pri izplačevanju večjih škod, ne da bi bilo treba premijo poviševati.

9. Pogoji, pod katerimi se bode vpeljalo protizavarovanje, bodo se še le določili.

10. Ravno tako bo še treba določiti, da se ne bo nihče previsoko zavaroval, kakor tudi, da bo poškodovanec dobil škodo popolnoma izplačano.

11. Uprava naj bo, kolikor moč, jednostavna in naj pri izvrševanju krajevnega poslovanja (vpisovanje poslopij, javljenje pristopa in odstopa, ocenjevanje, cenitev škode, izplačevanje iste) pomagajo, kolikor moč, občine.

12. Za zavarovanje mobilij (pohištva) naj se napravi poseben oddelek. Zavarovanje v tem oddelku ni prisilno.

Deželni odbor je že naročil občinam in okrajnim zastopom, da pričnó z novim ocenjevanjem poslopij po Štajarskem in naj posebno pozornost obračajo na zgorljive predmete na tistih.

Za sostavo pravil sostavil se je odsek treh mož, v katerem je tudi tajnik štajarske kmetijske družbe, Müller.

LISTEK.

Andrej Turjaški, Karlovški general in glasovit junak. (1557—1594.)

(Spisal J. Steklasa.)

(Dalje.)

Ko je Siška posadka videla naše v boji s Turki, prileti iz trdnjave ter udari tudi na bližnje Turke. V priznanici, ktero je dal hrvaški zbor Blažu Gjuraku l. 1595. za večni spomin njegovega junaštva, pripoveda se o tem tako-le: „Ko je Blaž spazil, da ste se pograbili obe vojski, od katerih je ena bila mravljinček proti množini druge, ni čakal do konca borbe, ampak zbere hitro svoje junake, ter iz trdnjave prihitel na bližnje sovražnike s takšno silo in odvažnostjo, da je v kratkem času večji del njih pobil, nekaj pa v vodo pognal, kjer so se potopili. (Dane Gruber. Borba Hrvata sa Turci str. 95.) Poprej kakor so se podali Turki v beg, zažgali so prah in ostalo

bojno pripravo; samo topove so morali pustiti, a naši so se jih hitro polastili. (Valvazor XV. 529.)

Preostali del turške vojske, ki je ostal v taboru na onej strani Kolpe, je pričakoval, da se bodo boritelji slavodobitno povrnili v tabor, kjer se bodo zvečer zabavali zaradi srečne zmage nad kristijani. Ali ko so videli, kako so iz domnevnih levov postali jeleni, a Hasan zajec (Valvazor) ter od vseh strani bežali in se konečno začeli daviti in topiti v Kolpi in Odri, poberejo iz tabora, kar so v sili mogli, pa se podali v beg, čemur se ne moremo čuditi, ker nam je poznato, da je to bila večidel s silo v vojsko nagnana raja. Pa tudi od teh bi se jih bilo malo rešilo, da ni Tahir preprečil. On ni namreč vedel, da je bil med tem Hasan s svojo vojsko popolnoma potolčen, ter je hotel imeti za vsak slučaj vse svoje ljudi okoli sebe zbrane. Zatoraj je dal podreti most, samo da so naši ne spusté čez most za bežečim sovražnikom. (Valvazor XV. 529.)

Zmaga krščanska je bila popolna, sovražnik je pobegnil brez obzira. Na begu in na bojišči je zgubil dobri dve tretjini vojske in ves tabor je padel

našim v roke. Plen je bil preobil. Šotori, od katerih so bili mnogi z zlatom in svilo ozaljšani, kakor Hasanov in mnogih drugih begov, so bili polni oklepov, sabelj, pušek, prstanov, konjskih sedel in drugih stvari, ki so bile večidel s srebrom in zlatom okovane. Našim je palo v roke tudi vse brodovje vkup z malimi šajkami, ki so se rabile za prevoz, kakor tudi vsi topovi, katerih je bilo vseh 39, a med njimi devet velikih za obleganje trdnjav. Najogromnejši je bil „Kacijanarjev top“, imenovan zato tako, ker ga je bil Kacijanar zgubil v nesrečni bitki pri Oseku (l. 1537); na njem je bil vdolben grb Ferdinanda I. po Istvanfyju, a po Valvazoru Friderika III. („Slovenec“ l. 1884). Neki drugi od ogromnih topov je bil zgubil lanskega leta ban Erdödi v nesrečni bitki pri Brestu; na njem je bil grb cesarja Maksimilijana II. Vrh teh so osvojili še tri poljske topove; na enem od teh je bil vdolben grb banov, pripadal pa je poprej Simonu Bakaču - Erdödu, nekdanjemu škofu Zagrebškemu in privržencu vojvode Ivana Zapolje. (Valvazor XV. 529.)

Vseh Turkov je palo okoli 18.000, med njimi

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. julija.

Notranje dežele.

Z Dunaja se poroča, da se v vseh ministerstvih marljivo sestavlja *proračun za l. 1888*. Proračuna naučnega in trgovinskega ministerstva bota veliko večja.

Pred nekimi dnevi se je prvič prigodilo, da se je državni izpit na Dunajskih višjih šolah vršil v češkem jeziku. To se je zgodilo na višji poljedelski šoli, kjer sta dva kandidata odgovarjala v češčini.

Na severnem Češkem bo v avgustu velik *shod katolikov*. Povabili so več govornikov, da bodo govorili o naslednjih predmetih: Cerkev in papeževa petdesetletnica, znanost in vseučiliško vprašanje, socialno vprašanje, katoliško gibanje in društvena organizacija, časnikaštvo in ljudsko slovstvo, krščanska dobrotljivost. Zborovanja se bo vdeležil tudi poslanec Lienbacher.

Kakor znano, odstavila je *hrvatska* vlada Zagrebskega župana Badovineca. Ta korak hrvatske vlade je iznenadil in vznemiril prebivalce. V ponedeljek je odbornik Kolabar v mestnem zboru postavil interpelacijo in vprašal podžupana Crnadaka, iz katerih postavnih vzrokov je vlada odstavila župana. Podžupan takoj odgovori, da mu vzroki niso znani; hoče pa vprašati na dotičnem mestu, ako želi mestni zbor. Zbor je jednoglasno potrdil nasvet podžupanov.

Vnanje države.

Črnogorski knez Nikita je prišel v torek v Cetinje.

Sporočili smo že, da je novo *srbsko* ministerstvo odpustilo več uradnikov. „Nova Ustavnost“ piše o tem: V Srbiji se sedaj vsakdo veseli, ker preteklo je čas, ko so nekteri brezvestni ljudje uganjali velike hudobije pod plaščem postavnosti. Če je kdo hotel uradnika izročiti sodišču, moral je dobiti dovoljenje od ministra, kar pa se je težko zgodilo. In gorje državljanu, ki bi se pritožil proti nepoštenemu uradniku. — Ravno taki so bili tudi župani ali starišine. Od leta 1884. jih narod ni več volil, temveč imenovala jih je vlada. Skoraj vsaka županijska blagajnica je bila prazna. Postopali so ti vladni možje kakor turški paše. Zato se narod veseli, ker upa, da se bodo razmere zboljšale pod sedanjo vlado. — Kralj Milan se je v torek odpeljal z Dunaja v Beligrad; med potjo se je mudil v Budimpešti jeden dan. — Iz Belegagrada se poroča, da so se v Popoviči, kjer se je vršil kontrolni shod, sprijeli vojaki raznih političnih strank. Mnogo je bilo ubitih in ranjenih. — Vsled vednih napadov turških Arnavtov na srbsko zemljo pritožila se je srbska vlada v Carigradu. Turški zastopnik v Belemgradu pa trdi, da so Srbi sami krivi, ker so tudi večkrat napali turške vasi.

O *bolgarskem* sebranju se poroča iz Trnovega: V torek je deputacija najprvo poročala o svojem potovanju po Evropi. Poročilo je prebral Kalčev. V poročilu je tudi odstavek, da imajo kandidata za bolgarski prestol. Slovejkov je ostro grajal poročilo in izjavil, da je v sedanjih razmerah volitev kneza nemogoča. Vladna stranka mu je pretrgala govor, in moral je molčati. Ker je Slovejkov očital deputaciji, da na evropskih dvorih ni ničesa doseglja, odgovoril je minister Stojlov, da je deputacija obvarovala Bolgarijo ruske okupacije. Nek poslanec nasvetuje, naj se izrazi zahvala vsem državam, ki so prijazno sprejeli deputacijo. Nato je predsednik sebranja naznanil brzojavno vnanjemu ministru v Sofiji, naj ta sklep naznani zastopnikom pri dotičnih državah. Radoslovov je naznanil prvo sejo za danes; sebranje se bo posvetovalo o volitvi kneza. Volitev se bo skoraj gotovo jutri vršila. — Nek v Brajli izhajajoč list rusko-bolgarske stranke preti princu Koburškemu s smrtjo, ako prevzame izvolitev. „Nord“ piše o bolgarskem sebranju: Regenti so hoteli obr-

niti pozornost naroda in vnanjih držav na drug predmet in so sklicali sebranje. Neverjetno je, a vendar resnično, da bodo regenti nasvetovali princu Aleksandra. Ker pa Rusija ne bo potrdila Aleksandra, kar regenti dobro vedo, nasvetovali bodo v drugi vrsti prince Ferdinanda Koburškega. Z drugimi besedami: regenti hočejo na vsak način nagajati Rusiji. Dosegli bodo edini uspeh, da se bo bolgarska zmešnjava še podaljšala. Rusije ta demonstracija ne bo vznemirila. Rusija je tirjala in še vedno tirja, da mora odstopiti sedanje regentstvo. Kar bodo sklenili, ne morejo potrditi vse evropske države. Ako pa sebranje kaj takega sklene, kar se strinja z ruskimi nazori, bil bi to dokaz, da je sebranje neodvisno od regentov. Tak sklep bi bil izraz narodove volje in države bi ga prej potrdile kot veljavno postavlo. O princu Koburškem piše „Kr. Ztg.“: Tudi na Dunaji sprevidijo, da se ne bo rešilo bolgarsko vprašanje, ako sebranje izvoli prince Koburškega. Dokler Rusija ne pové svojega mnenja, brezuspešne so vse obravnave.

Nemški cesar je toliko okrevljal, da je v torek odpotoval v Ems. O cesarjevem potovanju v Gostin piše Monakovska „Allg. Ztg.“: Ako cesar v Emsu toliko okreva, da bo mogel potovati v Gostin, sešel se bo v Monakovem ali na kateri drugi bavorski postaji s princem regentom. Postaja se bo naznanila še le zadnjo uro. — V Lipskem se vrši preiskava proti Grebertu in Erhartu, ki sta bila vpletena v znano Schnaebelejevo afero. Kakor znano, je Schnaebele pisal več pisem nekemu Kleinu, da mu sporoči o vojaških pripravah v Strassburgu. Zatoženca trdita, da o tem ničesa ne vesta. — Nemška vlada hoče iztirati iz Alzacije in Lorene vse francoske rezerviste, ako v treh tednih ne dobé nemškega državljanstva.

Francoski ministerski predsednik Rouvier je zbornici predložil proračun, ki je za 129 milijonov manjši od prejšnjega. V proračunu ni ne novih davkov ne posojila. Ker je vlada črtala 69 milijonov rednih in 60 milijonov izvanrednih stroškov, bilo je mogoče zmanjšati proračun. Zbornica je dalje potrdila s 527 glasovi proti 5 nasvet carinskega odseka, da se carina od špirta zviša od 30 na 70 frankov. Potrdila je tudi s 467 glasovi proti 41 člen vojaške postave, da se službena doba zniža od petih na tri leta. Pri 30. členu postave, ki določuje vojaško takso, vnela se je burna debata. Konečno je zbornica potrdila tudi ta člen s 30 glasovi večine. Težko bo zbornica končala vojaško postavlo pred počitnicami. Radikalci so že izrazili ministerskemu predsedniku svojo željo, naj se postava reši še pred počitnicami. — Raznesla se je govorica, da hoče Italija svojo armado poslati skozi suezski prekop, da se vdeleži okupacije v Egiptu. „Journal des Débats“ misli, da bi se vsled tega pričele nove nevarne zmešnjave. Italija je preveč pristranska. Edina Španija je gledé evropskih razmer nepristranska država.

Belgijska zbornica je pričela obravnavo o vojaški postavi. Ministerski predsednik Bernaert je v imenu vlade izjavil, da se v obče strinja s splošno vojaško službo, vendar se ne morejo vsi državljani siliti med vojake, ker je na škodo veri in državi. Vlada prizná, da ni pravičeno in moralno, ker se bogatini odkupujejo od vojaštine.

Po izjavi ministra Crispija v Italijanski zbornici smemo soditi, da ste *Italija* in *Anglija* sklenili neko zvezo gledé afriške politike. Znano pa je, da Anglija nima prave armade. Vojake plačuje, zato se navadno vpisujejo v vojaško službo ljudje, ki že drugje ne morejo živeti. Na svojo armado se Angleži ne morejo posebno zanašati, zato iščejo kot „zaveznika“ ktero drugo državo, da se tolče in bije za angleške koristi. Zgodovina nas uči, da so nekatere države služile in še služijo angleški sebičnosti. Tako se je tudi Italija vpregla v angleški jarem ter prodala Angležem svojo vojsko za egiptске operacije. „Fanfula“ piše, da so se dogovori o zvezi vršili že za časa Robilanta, in dva meseca pred njegovim odstopom se je sklenila zveza. Zveza z Anglijo

Italiji ne more koristiti; to vé tudi italijanski narod, ki na taborih odločno obsoja afriško politiko.

Vojaške vaje *italijanske* armade vršile se bodo od 25. avgusta do 6. septembra. Vaje bo vodil G. L. Pallavicini; navzoč bo kralj in povabljeni častniki vnanjih držav.

Angleška zbornica ima le še nekaj tednov časa, da konča najvažnejše vladne predloge. Največ časa je zgubila z irsko kazensko postavlo. Danes je tretje branje irske postave. — Salisbury je naznanil v zgornji zbornici, da turški sultan ni še potrdil angleško-turške pogodbe. Drummond-Wolf je dobil povelje, da ta teden zapusti Carigrad.

V *Carigradu* se ne morejo odločiti za pogodbo gledé Egipta. Turška vlada neče prevzeti vse odgovornosti, ker Francija in Rusija vedno ugovarjate pogodbi. Ministri so se posvetovali o tej zadevi 30. junija. Prišel je o tej priliki k ministerskemu svetu ruski zastopnik Nelidov in je ministru vnanjih zadev, Said paši, razložil ruske ugovore.

Afganska mejna komisija pričnó zopet obravnave, ko se polkovnik Ridgeway vrne v Peterburg. „St. Pet. Ztg.“ upa, da se bodo obravnave uspešno končale.

Na *Kreti* se vedno bolj množe nemiri. Kristijani in muhamedanci so se že večkrat sprijeli. Mnogim evropskim vprašanjem pridružilo se bo še krečansko.

Izvirni dopisi.

Iz Šent-Vida nad Ljubljano, 6. julija. Lansko leto že rodila in sprožila se je v našem rokodelskem društvu misel, ki se je v vsaki seji in tudi na občnem zboru zopet in zopet ponavljala, naj bi namreč društvo skoraj dobilo svojo lastno hišo, svoj dom, da mu ne bode treba pod tujo streho za drage novce gostovati. Blaga misel zorila je kmalo v trden sklep, in letošnjo pomlad se je delo pričelo. Prvega majnika blagoslovili in vložili smo temeljni kamen. Izkušeni mojster g. Faleschini je prevzel stavbo in nadzorstvo, in pod modrim vodstvom ter s požrtovalnim trudom našega vrlega društvenega tajnika g. Antona Belec-a, ki se daruje za dobro, katoliško stvar, je zidanje zdaj toliko dovršeno, da stoji pod streho. Notranji prostori izdelali se bodo letos popolnoma, in v jeseni, ako Bog hoče, preselili se bomo iz sedanjega tesnega stanovanja v svojo hišo, v lastni dom. Zunanje likanje odložilo se bo na prihodnje leto, ko se ima hiša slovesno blagosloviti.

Bog daj, da bi bil novi dom sv. Jožefa čvrst branik proti onim skrivnim družbam sedanjega časa, ki tako škodljivo in uničevalno vplivajo na človeštvo, zlasti na delavski stan, na cerkev in državo. Naj se vzgajajo v njem pridni rokodelski pomočniki v pravem krščanskem duhu, da postanejo vrli mojstri, ki bodo kečaj v korist sebi in drugim. Naj se uče v tej hiši natančnega reda, lepe pravosti, potrebne treznosti, pobožnosti, štedljivosti in pridnosti; s kratka: krasni dom sv. Jožefa bodi postavljen in proslavljen veri, omiki in pridni delavnosti. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Iz Ljubljanske okolice, 6. julija. Na včerajšnji dopis v Vašem cenjenem listu odgovarjam, da se pri meni ne toči „strupeno žganje“, ampak táko, kakoršno povsod drugej; pa da jaz žganja iz špirta in vode sedaj ne izdelujem. M. Peruzzi.

S Krškega okraja, 3. julija. (Okrajna učiteljska konferenca in občni zbor

Hasan paša in 13 begov, 40 alajbegov (zapovednikov spahij), 200 zaimov, 400 odličnih spahij (konjiki) ter sila janičarjev in asapov. (Valvazor XV. 530.) Važnejši begovi, ki so v boju pali, so bili ti-le: 1. Šeferbeg Cerniški, brat Hasanov in poturica kakor brat. 2. Memi-beg Zvorniški. 3. Mehmed-beg Hercegovski, sultanove sestre sin. 4. Ramadan-vojvoda, bivši beg Škenderški in 5. Sinan-beg Orehovski. Rešili so se samo štirje begi, namreč: 1. Ibrahim-beg Lički. 2. Velikovel-beg Požeški. 3. Kurt-beg Volčjedolski, vnuk Ferhat paše Bosenskega, sin Sokolovičev in 4. Opert-beg Hlevanski. Le-ta zadnja dva bega sta ostala po zapovedi Hasanovi na drugi strani Kolpe pri topovih ter se tako laglje rešila. (Valvazor XV. 530.)

Hasana in druge begove, ki so se bili potopili v vodi, izvlekli so naši vojaki kmalo iz vode z železnimi piki, sulicami in drugim orodjem, pobrali ž njih bogate obleke, s zlatom in biseri okovane sablje, zlate prstane in druge dragocenosti in konečno jim odrobijo glave ter oderó ž njih kože, pa jih napolnijo s piljevino in slamo. Da se osvetijo Turkom,

ki so na ta način onečastili glavo Herbarda Turjaškega, dal je neki Vid Kleković na kolec natekniti eno teh s slamo nadetih glavjih kož, ter jo izložiti vojakom očitno. Še mnogo dni po bitki so vojaki in kmetje vlačili iz vode turška trupla ter plenili ž njih različne dragocenosti. (Valvazor XV. 531.)

Zasužnjeno pa je bilo Turkov prav malo ali skoraj nič. Komaj se je našlo 10 ali 12 sužnjev v taboru; med njimi je bil Hasan-aga, kterega je vlovil dalmatinski konjik iz čete Tahijeve po imenu Lukinić, in Dant-spahija, kterega je vjel slovenski vojak stari Radič. Poleg njega je bil vjet tudi nek turški konjik, ki je trdil, da je padel Hasan paša z mosta v vodo ter tako nesrečno končal. (Valvazor l. c.) Naših pa je v tej bitki prav malo konec vzel. Po Megiserju („Annales Carinthiae“ str. 1667), in Orteliu (str. 134) je padel en arkebusirski pisar z dvema konjikoma in desetimi huzarji; od pešcev pa je poginilo okoli 30 do 40 Uskokov, ki so zavzeli most popred, preden so Turki do njega prišli, kjer so se pa deloma potopili, deloma pa so bili pogazeni od silnega pritiska Turkov na most. Med njimi

sta spadala dva h koroški, dva pa h Karlovski četi. (Valvazor XV. 530—531.)

Okoli druge ure popoldne tistega dne (22. junija) so se podali zmagovalci v oslobojeni Sisek, kterega zapovednik je tudi v tej bitki sodeloval, kakor smo videli. Svojim ljudem, kolikor jih je bilo ostalo v trdnjavi, je ukazal, da naj klečé molijo tako dolgo, dokler Bog kristijanom zmage ne podeli. On sam pa se je v tej borbi tako hrabro obnašal, da so ga vsi brez razlike hvalili. Vojska, vesela zaradi nenadne zmage, izrazi svojo zahvalnost Bogu, ki jim je v tej stiski pomagal. Šla je namreč trikrat v procesiji okoli grada ter slavila s zahvalnimi molitvami dobroto božjo. Prav umestne so besede Valvazorjeve (XV. 532), ki jih je pri tej priliki izrekel, namreč: „Presoja li neizmerno število mrtvih sovražnikov, pokončanih od male čete krščanke, ali veličino poraza, ali pomoč rek Kolpe in Odre, ktero ste dajali ter sovražnika dušili: moraš priznati, da je Bog podelil ljudem veličastno zmago. Bog je namreč tisti, ki ponižuje ohole in prevzetne, slabim pa deli moč in hrabrost.“ In Andrej Turjaški je v

„Pedagogičkega društva“ na Krškem.) (Konec.) Ob 2. uri popoldne je imele ravno tu svoj letošnji občni zbor „Pedagogičsko društvo“. Predsednik g. Gabršek otvoril zborovanje točno ob napovedani uri, predstavi vladnega zastopnika okrajnega glavarja g. Weigleina ter prav prisrčno nazdravi vse došle prave in podporne ude. Omeniti mi je, da so nas — poleg vsega učiteljstva Krškega okraja — počastili nekteri gg. učitelji iz sosednje Štajarske. Tudi je bilo dosti drugega občinstva prišlo k zborovanju.

O društvenem delovanju preteklega leta je poročal društveni tajnik g. Ravnikar. Obširno poročilo o delovanju društva minulega leta je tiskano v letošnjem „Pedagogičskem letniku“. Kdor se zanimiva za to koristno društvo, se lahko prepriča iz poročila v „Letniku“, da odbor ni rok križem držal, temuč je marljivo deloval na razvoj društva. V tem smislu bode društveni odbor tudi v prihodnje deloval, namreč: v „vsestranski razvitek slovenske pedagogične literature“; „združenimi močmi“ mu je in ostane geslo.

O dohodkih in izdajkah je poročala blagajničarica gospica Wesner-jeva. Z ostalimi društvenimi novci se bodo pokrili stroški, ki smo jih imeli z izdajo „Pedagogičkega letnika“. Račune so pregledali in v redu našli gg.: Abram, Grčar in Lunder.

V društveno vodstvo (odbor) so bili voljeni enoglasno stari odborniki gg.: Bezljaj, Gabršek, Lapajne, Lunder, Medič, Ravnikar in gospica Wesner. Le-to je med sabo volilo za predsednika g. Gabrška-a, tajnik je g. Ravnikar, blagajničarica gospica Wesner, perovodja gosp. Medič, ostali pa ostanejo kot odborniki.

Letni donesek za prave in podporne ude ostane še zanaprej 1 gld. Tu mi je omeniti, da tisti gospodje, ki so k društvu pristopili in tudi že „Pedagogičski letnik“ prejeli, pa letnine še niso poslali, se prav vljudno prosijo, taisto za minulo in za tekoče leto poslati, kajti stroški, ki smo jih imeli z izdajo knjige, so veliki! Tudi prosimo vse gospode in gospodičine, da bi zraven priložili 5 kr. več za poštino.

Po nasvetu tajnikovem se je sklenilo, da ostane knjigam ista cena, kakor jo je bil odbor že poprej provizorično določil in sicer 1 gld. 40 kr. za „Letnik“, 80 kr. „Vzgojeslovje“ in 30 kr. „Pouk o črtežih“. Po pošti 5 kr. več.

Za tem je sledilo izvrstno predavanje deželnega potovalnega učitelja in tajnika c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustava Pirca: „Kako je šolski vrt vrediti in obdelovati?“ Govoril je jako obširno in zanimivo ter je nas iznenadil z veselo novico, da dobimo kmalo knjižico, spisano v ta namen, ki jo je zaukazalo tajniku kmetijske družbe sestaviti vis. c. kr. poljedelsko ministerstvo, ktera bode učiteljem dobro došla za vporabo.

Izmed nasvetov sta se vsprejela: a) Odbor „Pedagogičkega društva“ naj pošlje na visoko učno ministerstvo prošnjo za dva meseca trajajoče velike šolske počitnice na vseh ljudskih šolah in b) prošnjo do slavnega deželnega zbora za reguliranje učiteljskih plač — oziroma popravo sedanje šolske postave (Vesteneck-ove šolske novele).

svojem na cesarja poslanem izvešču, v katerem navaja, kako se je v tej bitki hrabro borilo na obeh straneh in kako so se pri cesarski vojski zbrale najboljše in najhrabreje čete iz vseh krajev, poročilo sklenil s sledečimi besedami: „Sploh pa je Bog vse-mogočni tukaj pokazal svojo moč ter se za svoje siromašne kristijane sam boril.“ (Radič. Herbart Auersperg str. 67.)

Glasniki so veseli glas o tej zmagi raznesli na vse strani. Eggenberg je poslal precej poslanca k nadvojvodi Matiji, kakor tudi k nadvojvodinji vdovi Mariji, da ustmeno sporoči veselo naznanilo; 28. junija pa je odpravil na cesarski dvor tudi pismeno sporočilo o celem dogodjaji. Ko je cesar Rudolf II., ki je bil takrat navzoč v Pragi, zvedel o zmagi naše vojske, podal se je precej v dvorsko kapelo, kjer se je odpela zahvalna pesem ter dala tako Bogu čast za podeljeno pomoč. Tudi je cesar poslanca Eggenbergovega nadaril s zlato verižico, vredno 190 tedanjih kron (t. j. 335 gld. 15 kr. avstr. volj.); iz tega se pa tudi vidi, kako važen in vesel se mu je zdel ta glas. (Valvazor XV. 532; Radič, „Die Schlacht bei Sissek str. 5.)

(Dalje prih.)

Na to predsednik g. Fr. Gabršek zborovanje sklene s trikratnimi „slava“-klici na našega priljubljenega vladarja Franca Josipa I.

Po zborovanju so nas počastili s svojim pohodom gospoda deželna in državna poslanca Pfeiffer in Šuklje in predsednik Krškega krajnega šolskega sveta g. dr. Mencinger. —r.

Iz Istre, 5. julija. (Naše domače razmere.) Poročalo se je že „Slovenec“, da ima velika občina Pazenska narodno zastopstvo, koje je bilo izbrano že lani, a opraviljstvo dobilo je v svoje roke še le letos meseca aprila. Neradi so se Lahoni ločili od lepe občinske hiše, kar znači, da se jim je dobro godilo. Ko so videli, da se s silo ne more dosti opraviti, so nekoliko potihnili. Celó letno skupščino glasovitega političnega društva so prenesli v Rovinj, da so bližje svoje obljubljene dežele Italije.

Kaj da so vse hoteli na tem letnem zboru doseči, se ne vé. V svojem listu „Istriji“ so le poročali, da se morajo poslati v pregnanstvo slovanski duhovniki in nekteri učitelji; da pa jim je politični komisar njihove govore prikrajševal, so previdno zamočali.

V najnovejšem času spravili so se zopet na občinsko zastopstvo v Paznu. Počeli so se dobrikati načelnemu županu; mislili so, da z njegovo pridobitvijo je vse zastopstvo njihovo. Toda narodna stranka je spletkam kmalo prišla na sled. Pozvala se je izvanredna seja na 16. junija, v kateri je g. Bukovec županu prav pošteno posvetil. Javno je povedal, kaj je prodani načelnik poprej obečal, a kako se sedaj ponaša. Na njega predlog izrekla se mu je slovesno nezaupnica in odvzela letna nagrada 550 gl., koje je imel do onega dne. A župan ni imel toliko časti, da bi se bil svoji službi odpovedal. Mož je namreč prepričan, da mu bodo zgubljeno plačilo nadomestili njegovi po duhu in krvi bratje „Krnjeli“.

Tako so se zopet za to pot irredentaši prevarili. Zadnja občinska seja jim je dokaz, da se hrvatska stranka ne pusti več slepiti. G. Bukovec pa, koji si je v našem okraju največ zaslug pridobil za probudo naroda, so vsi hvaležni, da je s svojim govorom podal protivnikom oreh, kojega ne bodo mogli tako hitro zgristi.

Pred jednim mesecem naselil se je tudi v Paznu dolgo zaželeni hrvatski advokat g. dr. Dukić. To je velik pridobitek za narodno stranko, koja do sedaj ni imela svojega pravoznanca, h komur bi se bila mogla zateči v vsakršnih potrebah. Lahonskim advokatom seveda to ni po volji. Zeló radi bi bili prestrašili g. Dukić-a, da ostane v Trstu. Poročali so mu celó, da se v Istri ne more živeti, akoravno so se oni pri „polnih egiptovskih loncih“ prav dobro počutili. — V kratkem času njegovega bivanja v Paznu pa se je pokazalo, da vseh poslov niti sam zmagati ne bo mogel. Narod ga je hitro spoznal, da je njegove gore list, zato gré k njemu zaupljivo se posvetovat v vsakovrstnih zadevah.

Te dni biva tudi na naši zemlji v Pulji Nj. Veličanstvo Franc Josip I., priljubljeni naš vladar.

Od vseh strani dohajajo zvesti državljani pozdravljat svojega mogočnega Gospoda. Nekojim neodrešencem se to ne zdi dobro, ljubši bi jim bil morda kralj preko morja. Toda za sedaj se morajo še pomiriti, ker trdna je straža ob Jadranskem morji, dokler živi Slovan. K.

Domače novice.

(Dijakonat) so mil. knezo-škof danes ob pol osmih delili v stolnici. V nedeljo 10. t. m. je na vrsti presbiterat.

(V šoli „Glasbene Matice“) začela se je včeraj popoldne ob šestih javna skušnja. Nastopilo je okrog trideset učencev in učenk, ki so pokazali svoje vspehe na glasoviru. Danes bodo nastopili gojenci viših oddelkov, in sviraši na gosli. Obširnejši dopis o vspehih „Glasbene Matice“ nam je obljubljen. Natisnemo ga po dovršeni skušnji, ki bo najzanimivejša jutri, ko bode na sporedu glasbena teorija in petje.

(Čitalniška veselica) na društvenem vrtu, koje program smo zadnjič objavili, se ima vršiti le ob ugodnem vremenu. Ako bi utegnili biti 9. t. m. vreme neugodno, bo priložena na kak poznejši dan,

ki bo o svojem času javno naznanjen. Pri tej priliki opozarjamo na dobrodelni namen, ki ga ima beseda in izrekamo željo, da bi bila vdeležba vsestranska in mnogobrojna.

(Odbor za sprejem Čehov) so rodoljubi notranjski osnovali v Postojini. Načelnik mu je g. Friderik Vičič, nadžupan Postojinski. Prizadeval si bo ta odbor, da bode sprejem Čehov, ko si tje kaj pridejo ogledat slovečo „Jamo“, kolikor mogoče sijajen. Razposlan je v ta namen že poseben poziv.

(Stritarjevih zbranih spisov) izšel je tretji snopič str. 81 do 128.

(Jalenkino hišo) ob Resseljevi cesti z drugimi prostori vred je te dni kupilo Ljubljansko mesto za 24.000 gld., da ondi sezida novo poslopje za ljudsko šolo. Zeló nas je oveselila ta novica; nekoliko zato, ker se nam ta kraj zdi jako primeren za nameravano učilnico, pa tudi zaradi tega, ker bo naše mestno starašinstvo postavilo tukaj gotovo tako poslopje, da bo novi cesti olepšava.

(Ogenj.) V prodajalnici krojača K. Godeca, ki na Starem trgu v hiši g. Ničmana prodaja narejeno obleko, zapazili so včeraj po noči okoli 1. ure gosti v Veberjevi restavraciji dim. Takoj naznanijo policiji, da gori v imenovani prodajalnici. Pokličejo tudi Godeca, da jim s ključi odpre vrata, Godec je kaj počasi iskal svoje ključe. Ko odpro vrata, gost dim puhne iz prodajalnice. Ogenj hitro pogasé. Po tleh so na treh krajih ležale žveplenke. Ko Godeca vprašajo, kako se je zažgalo, dolžil je svoje učence, da so z železom zažgali obleko. To pa je neverjetno, ker je obleka tlála v drugem kraju od ognjišča. Sumijo, da je Godec sam zapalil, ker je pred kratkim zavaroval svoje blago pri „Aziendi“ za 5000 gold. Godeca so včeraj odpeljali na Žabjek.

(Človeka,) prej ko ne delavca, potegnili so 28. junija v Čmureku iz Mure. Bil je že hudo nagnjit. Star je vtegnil biti blizo 40 let.

(Duhovske spremembe v Tržaški škofiji.) Č. g. Jernej Križaj, kaplan v Plavijah, imenovan je kuratom pri sv. Antonu blizu Kopra. — Razpisano je mesto župnika za župnijo v Goligoricí do 30. t. m.

(Odprtje Hrpeljske železnice.) Predvčeranjem, točno ob 1/2 10. uri, odšel je prvi vlak na novi državni železnici s krasno ozališanega Hrpeljskega kolodvora pri sv. Andreju. Trgovinskega ministra g. markiza Bacquehema spremljevalo je mnogo odličnih gospodov in tudi več državnih poslancev. Vlak je bil sestavljen iz dveh salon-vozov, štirih vozov I. razreda in jednega voza za osobje. Vodil ga je ravnatelj istrskih in dalmatinskih državnih železnic baron Wittmann. — Na postaji Boršt je čakala deputacija, koja se je poklonila ministru s posredovanjem državnega poslanca gosp. Ivana Nabergoja. Minister je deputacijo jako prijazno sprejel. Kolodvor v Hrpeljah je bil jako okusno okrašen, na peronu pa je bil pripravljen za odlične goste izbran zajuterk. Zadržal se je vlak samo pol ure in krenil nazaj proti Trstu do hotela „de la Ville“, kjer je g. minister izstopil. Brezštevilna množica ljudstva je stala ob obali in z navdušenimi klici pozdravljala vlak. Svet, po katerem je speljana Hrpeljska železnica, je od Trsta venkaj vseskozi napet in sicer v tem razmerji, da je kolodvor pri sv. Andreju 2-5 metra nad morjem, oni v Hrpelji ga 488 metrov. Na tisoč metrov se proga dviguje po 33 metrov. Delati se je začela meseca novembra 1885 in so jo delali 20 mesecev. Dolga je 18-924 kilometrov; nabrežna železnica od sv. Andreja na južni kolodvor pa 2-7 kilometra. Najtežje delo je bilo od kilometra 6-600 do 12-982, kjer se je bilo podjetnikom boriti z živo skalo. Predorov ima petero in so dolgi po 22-3, 47-0, 82-0, 97-4 in 224-0 metrov. Svet, po katerem je speljana, prišteva se med najlepšo kraško okolico. Divjeromantičen je prizor na skalne skupine med postajama Boršt in Draga, ki človeka nekoliko na Semmering spominja. Nedaleč od postaje Draga proti Trstu odpre se popotniku prekrasen razgled na morje in se ob čistem zraku in jasnih dneh celó do Ogleja vidi. Postaje so štiri: Trst sv. Andrej, Draga, Boršt in Hrpelje.

(Umor v Koprski kaznilnici.) V nedeljo se je dogodil grozen čin v Koprski kaznilnici, o kojem nam se javljajo te-le podrobnosti: Nek Vasil Vasiljanović, Dalmatinec, star 50 let, kaznjenec v tej ječi, kaznovan je z dosmrtno ječo. Vedel se je jako slabo ter so se ga celó sokaznjenci ogibali. Nekaj dni bil je bolan in premeščen v posebno sobico kaznilnične bolnice. Obiskal ga je v službenem poslu v nedeljo načelnik bolnišnih postrežnikov

Jordan Kovač, in ker se je zanašal na svojo avtoriteto, ni imel nobenega orožja seboj. Vasiljanovič jel se je z načelnikom prepirati, in ko se je mislil ta mirno iz sobe oddaljiti, plane kaznenec, besen kakor lev, nanj in mu z vso silo zabode ostro železo v prsi. Kovač se je zgrudil s krikom na pomoč na tla in prihiteli so stražarji ravno, ko je hotet kaznenec v drugič zabosti. Besnega so takoj zvezali in ga odveli v podzemeljsko ječo, ubogo žrtev pa odnesli v bolnico. Doznalo se je tudi, da si je Vasiljanovič pripravil bodalo iz železa, koje je služilo za pritrjenje okna ter je isto zbrusil z neskončnim trudom in potrpljenjem z — odlomki stekla! Malo nade je, da se Kovač ozdravi, ker mu je železo seglo 5 centimetrov med 4. in 5. rebrom v prsi. („Edinost.“)

(V Trstu) so v nedeljo 3. t. m. napravila vsa tamošnja slovanska društva veliko veselico v prostorih slovanske čitalnice na korist družbi sv. Cirila in Metoda. Zbralo se je okoli 500 oseb odličnega slovanskega prebivalstva. Spored je obsegal 13 točk, ki so se gladko in točno izvršile. Petje sta vodila gg. Bartelj in Kosovelj. Posebno je občinstvu uga-jala Kückenova „Plavaj ladija moja“, ktero je pel ženski zbor s spremljevanjem vojaške godbe. Zadnja pevska točka Zajčeva prekrasna skladba „Zrinski-Frankopan“ je očarala poslušalce. Nastopili so vrli „Sokolci“ in pokazali na drogu veliko izurjenost. Sedma točka je bila šaljiva loterija, ki je dala okoli 100 gld. čistega dobička. Kot zadnji ste bili veseli igri „Ena se mora omožiti“ in „Gluh mora biti“. Čistega dobička je ostalo okoli 150 gld., akoravno so znesli stroški okoli 230 gld. Ta veselica je dokaz vzajemnosti vseh slovanskih društev v Trstu.

(Vojaška oprava) o vojnem času dobila bo vsled novih pušk-repetirk nekoliko novega lica. Kakor smo že večkrat pisali, bodo repetirke zdatno več streliva zahtevale, kakor dosedanje zadovke. Vojak-pešec je pa o vojnem času že sedaj namreč obložen z razno prtljago. Nositi mora polno tornistro perila in obleke, kar potrebuje s saboj, dva kartaša streliva, puško, bajonet, lopatico, in pijonerski od-delki pa še tudi žago, sekiro ali veliko lopato in pa vrečico za živež. Ni čuda, če jih toliko obleži na poti, še preden jim je zadišal smodnik. In k vsemu temu naj bi nosil še več streljiva s saboj? Ni mogoče — „ultra posse nemo tenetur“ — in tudi vojak tega ne zmore! Zato se sedaj v vojnih krogih posvetujejo, kaj naj se mu odzame, da bo mogel več streljiva s saboj nositi. Iz tega namena oddalo bo večkušenih štabnih častnikov svoje mnenje. Morda bi ne bilo slabo, ko bi tudi kakega „praktikarja“, kakega starejega Janeza poprašali, ki je sam do vrha obložen po Laškem ali pa po Bosni sovražnika preganjal. Tudi ta bi jim vedel ziniti marsikako modro.

Razne reči.

— Narodno blago. Muhamedanci v Bosni in Hercegovini niso nikoli pisali svojega jezika z latinskimi črkami ali cirilico, akoravno so po narodnosti Jugoslovani. Posluževali so se turških znamenj, kar je jako oviralo razvoj jezika. Nedavno pa je Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak izdal „Narodno blago“, v resnici pravi zaklad narodnih pregovorov, popevk, izrekov, ktere je nabral po Bosni, Hercegovini in sosednih deželah. Dodal je tudi prevod nekterih turških, arabskih in perzijskih pregovorov — z latinskimi črkami. To je prvo delo, ktero je izdal v čisti hrvaščini bosniški muhamedanec. Mehmed beg Kapetanović Ljubušak pridobil si je s tem veliko zaslug, ker je odprl svojemu narodu široko polje duševne delavnosti. Knjigo je založil pisatelj sam; dobiva se pri vredništvih „Vrhbosne“, „Bosanske Vile“ in „Bosansko-hercegovačkoga franjevca“. Cena je 1 gold. 20 kr.

— 160 metrov višave. Poslanec Ebner v Ulm-u je v Würtemberški zbornici izjavil, da bode najvišja stavba v Nemčiji v kratkem dovršeni zvonik slavnoznane stolnice v Ulmu, koji bode 160 metrov visok.

Telegrami.

Pulj, 7. julija. Cesar si je popoldne ogledal Lloydovo ladijo „Imperator“, vdeležil se veselice na krovu pristaniške stražne ladije „Habsburg“. Zvečer je odpotoval; izostala je vožnja po krasno razsvetljenem mestu vsled naliva. Prebivalstvo ga je pri odhodu navdu-

šeno pozdravljalo. Cesar je veliko daroval za ubožne in se zahvalil za srčen vsprejem in domoljubne izraze.

Pulj, 6. julija. Cesaričinja Štefanija je o priliki, ko se je ladija srečno izpustila v morje, poslala častitko poveljniku brodovja.

Kopeczynce, 7. julija. Cesarjevič se je zvečer pripeljal, duhovščina in prebivalstvo sta ga navdušeno pozdravila. Večerjal je v gradu grofinje Bavarovske, zjutraj ob 7. uri se je dalje odpeljal.

Trnovo, 7. julija. Sobranje je v tajni seji jednoglasno sklenilo, da izvoli knezom princea Koburškega. Volitev se danes izvrši. Ako vlade ne potrdijo volitve, bo sobranje prezrlo tretji člen Berolinske pogodbe in razglasilo neodvisnost kneževine.

Trnovo, 7. julija. Princ Ferdinand Sachsen-Coburg-Gotha je jednoglasno izvoljen knezom.

Zug, 6. julija. Nesreča je večja, kakor se je iz prva mislilo. Najprvo ste se ob 4. uri popoldne dve hiši pogreznili v jezero; ob 3/4 6 je nenadoma se dogodila druga nesreča: 35 poslopij se je zvrnilo v jezero. Število mrtvih ni še znano. Prebivalci zapuščajo mnoga poslopja v predmestji. Površje ob-režja, ki se je pogreznilo, meri okoli 8000 štirjaških metrov,

Umrli so:

6. junija. A. Sodnik, uradnega sluge hči, 7 let, Poljan-ska cesta št. 17, Abdominat typhus.

V bolnišnici:

4. julija. Katarina Markič, kajžarica. 60 let, jetika.
5. julija. Aleksander Strzelba, bivši trgovec, 50 let, De-mentia paralytica.

Tuji i.

5. julija.

Pri **Maltcu**: M. Hesse, trgovec, iz Draždan, — Herluig, Handl, Bleier, in Schwarzmüller, trgovci, z Dunaja. — Srečko Ecker, trgovec, iz Spodnje Avstrijskega. — Teodor Hentke, nadporočnik, iz Štajarskega. — Jožef Cimoši, pravnik, z sestro, iz Trsta. — Janez Kobler, uradnik v pok., z sestro, iz Reke. — Leopold Preinitseh, trgovec, iz Divače.

Pri **Stona**: Ana Lang, zasebnica, z nečakinjama, z Du-naja. — Hüller, Nussbaum, trgovec, z Dunaja. — J. Stampfer, trgovec, iz Prage. — A. Marier, trgovec, iz Štajarskega. — Anton Pollak, trgovec, iz Gradea. — Edvard Klein, trgovec, iz Kranjskega. — L. Legnar, stotnik v pok., z soprogo, iz Za-greba. — Jakob Fischer, trgovec, iz Karlova. — Ana Koseher, vdova posetnika, iz Loke. — F. Schurz, stotnik, iz Kranjskega. — Marija Santarosa, zasebnica, iz Benetk. — Karafial, trgovec, iz Trsta. — A. Peroni, župnik, iz Kontovelja. — Rihard Rietti, zasebnik, z soprogo, iz Trebiža.

Pri **Virantu**: Kovačič, mizar, iz Mokronoga. — Jožef Stech, posestnik, iz Dobropolja. — F. Berdaus, J. Berdaus, Ho-čevar, Križnar in Hrovat, posestniki, iz Zatičine. — J. Plantan, e. k. bilježnik, z soprogo, iz Zatičine. — R. Lukan, soproga zdravnika, iz Št. Vida. — Peter Oraschem, nadporočnik, iz Budimpešte. — Ignacij Merher, posestnik, iz Ribnice. — A. Kerde, urar, iz Ribnice. — F. Gorče, župnik, s sestro, iz Istrije. — A. Defranceschi, zasebnica, z hčarami, iz Istrije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Herman Schäck, uradnik, z Dunaja. — Karol Weissmann, trgovec, z Dunaja. — J. Mayer, kupčevalec, iz Gradea. — Karol Kaučič, zasebnik, iz Ljubljane. — Smith, zasebnik, z soprogo, iz Reke. — Anton Poljšak, trgovec, iz Šturije.

Pri **Bavarskem dvoru**: G. Richter, učitelj, z soprogo, iz Nemčije. — A. Schulz, zasebnik, iz Nemčije. — Jurij Kmetič, posestnik, iz Terzina.

Vremensko sporočilo.

Uv.	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju				
6.	7. u. zjut.	730 86	+11.4	sl. vzh.	jasno	31-20 dež
	2. u. pop.	730 96	+18.6	sl. zap.	dež	
	9. u. zveč.	734 86	+16.6	sl. zap.	oblačno	

Zjutraj deloma jasno, opoldne dež in nevihta; po noči deževalo je nekoliko. Srednja temperatura 18.9° C., za 0.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

7. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 55 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ — „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 90 „
Akcije avstr.-ogerske banke	889 „ — „
Kreditne akcije	281 „ — „
London	126 „ 60 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon.	10 „ 03 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 95 „
Nemške marke	62 „ 17 1/2 „

Tržne cene

dné 6. julija t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	7	31	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	4	55	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	3	25	Jajce, jedno „	—	2
Oves, „	2	92	Mleko, liter „	—	8
Ajda, „	4	06	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso, „	4	22	Telečje „	—	50
Koruz, „	5	20	Svinjsko „	—	60
Krompir, „	2	14	Kostrunovo „	—	36
Leča, „	12	—	Pšancee „	—	45
Grah, „	13	—	Golob „	—	18
Fižol, „	11	—	Seno, 100 kgr.	1	60
Maslo, kgr.	1	—	Slama, „	2	05
Mast, „	66	—	Drva trda, 4 □ mtr.	6	30
Špeh svež, „	60	—	„ mehka, „	4	10

Poziv

do rodoljubnega občinstva Ljubljanskega.

Dné 8. avgusta pripelje nam posebni vlak iz Prage češke brate v gosti. Kolikor vemo iz dosedanjih poročil, bode vdeležba izleta iz zlate Prage v belo Ljubljano jako številna; zato ne bode mogoče preskrbeti vsem stanovanj po gostilnicah. Obračamo se toraj do rodoljubnega občinstva Ljubljanskega z vljudno prošnjo, da sprejema po mogočnosti izletnike k sebi v stanovanja. S tem bode zasvedočilo, da v našem narodu ni še izumrla krasna lastnost slovanske gostoljubnosti.

Kdor bi mogel jednega ali več gostov prenočiti dné 8., 9., 10. in 11. avgusta, naj blagovoli to naznaniti jednemu podpisanih ali pa v pisarni odvetnika dr. Ivana Tavčarja. Prosimo, da se stanovanje o prijavah označuje točno.

V Ljubljani, dné 6. julija 1887.

Odbor za sprejem bratov Čehov:

Ivan Hribar,
predsednik.

Iv. Murnik,
podpredsednik.

Slovenski velikošolci!

Že mnogokrat poudarjalo se je, da bi bilo jako koristno in velepotrebno, da se zberó vsi slovenski akademiki v občen shod; toda razne zapreke ovirale so do sedaj to krasno namero. A letos sklenili in ukrenili sta akad. društvi „Slovenija“ na Dunaji in „Triglav“ v Gradci, da se nekako vresniči ta lepa ideja, ter da premotrimo za slovenske velikošolce vitalno važna vprašanja.

Treba je, da se mej seboj dobro se-znamimo, da se razgovorimo o svojih mnenjih in nazorih, svoji nalogi in na-ménu, svojem vzoru in cilji: razpravljali bodemo, kako se bôri naše dijaštvo v učenji in življenji, kako bodi njegovo za-sobno in javno delovanje, kako se zvesto in iskreno bôriza svojo in svojega naroda blaginjo kot Slovenec in Slovan.

Zgodovina nam kaže, koliko ogromen upliv ima lahko dijaštvo za napredek in osrečitev svojega naroda, če, zvesto si svoje dolžnosti deluje hrabro, složno in jedinstveno.

Shod vršil se bode tri dni v začetku meseca septembra v srei preljubljene nam Slovenije v beli Ljubljani.

Vspored prijavi kesneje v Ljubljani upravlja-joči lokalni odbor. Vse shoda tikajoče se stvari pošiljajo naj se do 20. julija podpisanima društvoma a pozneje tajniku lokalnega odbora g. stud. phil. Franu Gestrinu (Ljubljana, Poljanska cesta, 17).

V očigled velevažnemu namenu pozivljamo vse slovenske velikošolce abiturjente srednjih šol in aka-demike bratskih nam narodov, da se v obilnem šte-vilu vdeležite shoda in z vsemi svojimi močmi pri-pomorete k sijajnemu vspehu.

Slovenski akad. društvu:

„Slovenija“ na Dunaji. „Triglav“ v Gradci.

Poštna zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V **Novomesto** vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V **Lukovco** preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V **Kočevje** preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V **Kamnik** vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3. pozimi.

V **Polhov Gradec** in na **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2. pozimi.

Na **Ig** ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3. pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz **Novega mesta** vsak dan ob 2 popoldne.

Iz **Lukovce** vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz **Kočevja** vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz **Iga** vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz **Kamnika** vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz **Polh. Gradca** in **Dobrove** vsak ponedeljek, sredo, in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.